

FATUMER

Juny 2013 | 3.5 € IVA Inclòs | REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

QUÈ VOL DIR FER POLÍTICA?

Fer política pot tenir diverses opcions o significats. Per uns representa un mitjà per guanyar-se les garrofes, tenir influència i prestigi. Alguns d'aquests, amb la seua acció han desprestigiats la política, ja que l'han utilitzat per a cometre una sèrie de delictes (prevaricació, malversació de fons públics, suborns, estafes...). Però, ni tots els polítics actuen així, ni això és la política. Fer política és participar de tots els assumptes públics, donar opinions, participar en comissions, donar suport a iniciatives o qualsevol altra que els ciutadans creen per defensar els interessos públics. La participació política no es pot reduir a

dipositar el vot a la urna cada quatre anys i després delegar en els polítics, perquè governin segons els interessos dels lobbys que els pressionen. No és això: cal estar informats, tenir mitjans per a manifestar les opinions (assemblees, consultes populars, etc). Es tracta de fer política sense ser polític, sobretot ara que cal defensar la sanitat, l'ensenyament i els serveis socials, amenaçats per les retallades i les privatitzacions. Callar, tancar-se a casa, inhibir-se davant del que passa al nostre entorn és una actitud poc solidària i apolítica, perquè vol dir que no ens importen els problemes de la societat on vivim, però que després patirem.

SUMARI

EDITORIAL	2
FEM MEMÒRIA	
Veïns de la Terra Alta als camps nazis	3
SALUT I NATURA	
L'Alvocat, sana mantega vegetal	7
LA NOSTRA TERRA	
No ets del Pinell, si no	8
NOTÍCIES	
Aigua a dojo	10
Curs de català per a adults	10
Santa Magdalena	11
Comunicació d'Endesa	11
Promoció turística	12
Cares a la Natura	12
X Trobada de la Zer	13
Consells per als internautes	14
Curiositats	14
Sant Jordi	14
Pinellart 2013	15
OPINIÓ	
Terra Alta: Un futur a les nostres mans	16
Ja arriba l'estiu	16
L'aigua als agrosistemes	17
INFORMACIÓ AL CONSUMIDOR	
Dubtes sobre les participacions preferents i altres productes financers	18
ACTES DELS PLENS DE L'AJUNTAMENT	19
EL TEMPS	22
PASSATEMPS	23
INFORMACIÓ D'INTERÈS	24
SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI	24
COL-LABORADORS	25
MANUALITATS	27
CONTRAPORTADA	28

EDITA

ASSOCIACIÓ CULTURAL PI DEL BROI

www.fut-es/~acpibro

C/e: acpibro@fut.es

http://www.webfacil.tinet.org/acpibro

facebook // pi del broi

Totes les opinions, suggeriments i articles signat són responsabilitat dels seus autors. Lo Fatumer los publicarà sempre que siguin respectuosos amb les persones i institucions.

CONSELL DE REDACCIÓ

Selvi Alcon, Agustí Colell, Magda Ferré, Ramon Hernández, Marc Martínez, Antònia Serres i Laura Vallespí.

COL-LABORADORS

Àngel Altadill, Eleuteri Martínez, Assumpció Palau i Janet Vallespí.

FOTOGRAFIA PORTADA

La serra de Cavalls des de la serra de Pàndols
Foto: Antònia Serres

FOTOGRAFIES INTERIOR

Antònia Serres Buenaventura

CONCEPCIÓ GRÀFICA

optim.gr

TIRADA

300 exemplars

SUSCRIPCIÓ ANUAL (4 números)

12€

DIPÒSIT LEGAL

T-1436-95

ISSN

2013-6552

IMPRESSIÓ

optim.gr - Ascó

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

**CONSELL COMARCAL
DE LA TERRA ALTA**

**AJUNTAMENT DEL
PINELL DE BRAI**

Amb el suport de:

Diputació Tarragona

VEÏNS DE LA TERRA ALTA ALS CAMPS NAZIS

ANTÒNIA SERRES BUENAVENTURA

Una conseqüència més de la Guerra Civil va ser la detenció de milers de refugiats espanyols a França i el seu internament en camps de concentració alemanys. Entre el 28 de gener i el 12 de febrer de 1939 els gendarmes desposseïen de les armes i dels objectes personals els soldats de l'exèrcit republicà que passaven la frontera i, juntament amb la població civil (470.000 persones), els conduïen darrere els filats dels improvisats camps d'internament, vigilats per senegalesos primer i gendarmes més tard. Els primers mesos no tenien ni barracons on protegir-se del fred dels Pirineus i de la humitat del mar. Es tractava, una vegada més, de sobreviure amb l'aigua de mar filtrada, els cigrons i les lleties mig crus, entre la disenteria, la sarna, els paràsits al cos, la pena al cor i la indignació a la ment. I allí van morir els més febles o els més desesperats.

Les primeres setmanes, els camps de Saint Cyprien i Argelès, improvisats al costat del mar, albergaven uns 90.000 refugiats cadascun. Per descongestionar-los i tenir els refugiats més controlats, els van anar repartint per altres camps:

- Vernet des Banys, es va reservar per als més malalts.

- Bram, hi van enviar els més vells, els intel·lectuals, els funcionaris...

- Gurs, de ser un camp pilot es va convertir en un dels més sòrdids.

- Agde, hi van anar a parar molts catalans.

- Setfonds, prop de Montauban, per als tècnics i obrers especialitzats.

- Barcarès, era el millor de tots, es reservava als refugiats en trànsit cap a Espanya.

També hi havia camps disciplinaris i presons:

- Rieucros, prop de Mende, s'hi van enviar les dones catalogades com perilloses, conegudes pel seu compromís polític.

- Vernet d'Arieja, prop de Pamiers, on s'enviaven els anarquistes.

- Fort-Cotllioure, tancaven en aquest castell del segle XIII els castigats dels camps del Rosselló.

Les dones i les criatures foren distribuïdes per tot el país i allotjades en centres d'internament. Carme Cases, una de les refugiades i actual presidenta de l'Associació d'Exguerrillers, explica com van arribar a Arras, al nord de França. Quan hi van arribar, les van portar a un polisportiu, els van fer treure tota la roba i les van portar a les dutxes. Allà les fregaren amb raspall i desinfectant. Encabat, mullades i despullades van haver de buscar la roba amuntegada en una gran pila. Por,

fred, vergonya. La gent que es banyava a la piscina ho anaven contemplant, impassibles, com si aquelles dones fossin unes empestades. Més endavant, les que no tenien el marit als camps d'internament i els menors foren obligats a pujar a un tren que els va retornar a Espanya.

Per ser alliberats dels camps d'internament francesos hi havia diverses possibilitats. Una, era tornar a Espanya, cosa que van fer uns 70.000 refugiats. Les autoritats franquistes feien propaganda als camps per tal que els refugiats tornessin a Espanya, però la Llei de Responsabilitats Polítiques del 13 de febrer de 1939 afectava a molts d'ells *"Se declara la responsabilidad política de las personas, tanto jurídicas como físicas, que desde el 1º de octubre de 1934 y hasta el 18 de julio de 1936, contribuyeron a crear o agravar la subversión de todo orden de que se hizo víctima a España y de aquellas otras que, a partir de la segunda de dichas fechas, se hayan opuesto o se opongan al Movimiento Nacional con actos concretos o con pasividad grande"*.

A mitjan 1939, quedaven uns 200.000 refugiats a França. El setembre de 1939 va començar la II Guerra Mundial, i com que els francesos necessitaven treballadors per substituir els soldats, molts dels que no havien tornar a Espanya (uns 80.000)

Torres d'entrada al camp de Mauthausen.

Vista actual de la pedrera i l'escala de la mort.

van allistar-se a la Legió Estrangera i a les Companyies de Treballadors Estrangers per realitzar les feines més dures en el ram de la construcció, l'agricultura, els boscos o la fortificació de la línia Maginot, a canvi rebien mig franc de salari al dia.

Quan l'exèrcit alemany va ocupar França, entre el maig i juny de 1940, molts exiliats espanyols van ser detinguts i transferits als camps de presoners de guerra

(Stalag). El 25 de setembre de 1940, coincidint amb la visita oficial a Berlín del ministre de Governació, Serrano Suñer, apareixia publicada l'ordre de deportació dels espanyols en què es determinava que perdien la condició de presoners de guerra i eren considerats apàtrides. D'aquesta manera, Serrano Suñer es va desentendre de la sort d'aquests presoners i els van enviar a camps d'extermini: Mauthausen, Dachau, Buchenwald, etc.,

i les dones al de Ravensbruck.

El 5 de maig de 1945, l'exèrcit americà va alliberar el camp de Mauthausen. Dels 7.000 republicans espanyols que hi havien estat, només en quedaven amb vida 2.184. El primer comboi amb 392 presoners espanyols va arribar en aquest camp el 6 d'agost de 1940¹, però va ser l'any 1941 quan hi va arribar i hi va morir la majoria dels catalans.

Veïns de la Terra Alta morts al camp de Mauthausen i Gusen²

Població	Nom i cognoms	Arribada al camp de Mauthausen	Trasllat al comando de Gusen	Defunció
Arnés	Joaquim Moliné Pallarés	3-11-41		21-4-42
Arnés	Antoni Samper Inglés	8-9-40	24-1-41	23-12-41
Arnés	Isidor Serrano Ramón	3-4-41	2-10-41	8-12-41
Arnés	Llorenç Escobedo Beltran	27-1-41		29-11-41
Batea	Abel Figols	30-4-43 Sachsenhausen		
Corbera	Miquel Busquets Folquet	6-8-40	17-4-41	11-11-41
Corbera	Joan Casado Vargalló	25-1-41	30-6-41	9-11-41
Corbera	Ramón Hurtado Altadill	27-1-41	29-3-41	7-12-41
Corbera	Josep Llop Cardona	27-1-41	20-10-41	17-11-41
Corbera	Francesc Vandellòs Lliberia	25-1-41	17-2-41	4-7-41
La Fatarella	Ramon Ruana Fucho	27-9-40	17-9-41	3-12-42
La Fatarella	Pasqual Tigell Pascual	27-1-41	29-3-41	31-10-42
Gandesa	Llorenç Batiste Serres	3-3-41		7-10-41
Gandesa	Miquel Pradell Altés	27-1-41		8-12-41
Gandesa	Emilià Salvadó Sabaté	3-3-41	8-4-41	10-7-42
Gandesa	Tomàs Serres Pallarès	13-12-40	17-2-41	13-10-41
Horta de Sant Joan	Josep Cortés Grau	3-3-41	21-4-41	15-1-42
Horta de Sant Joan	Antoni Fornós Viñet	25-1-41	20-10-41	14-11-41
El Pinell de Brai	Pere J. Martí March, de ca la Tomaseta	25-1-41	20-10-41	5-11-41
El Pinell de Brai	Pere Ll. Vallés Pallarès, de Pere Llorens	27-1-41	28-8-41	20-10-41
La Pobla de Masaluca	Carles Melich Cutrona	9-8-40	21-4-41	19-12-41
Prat de comte	Josep Cardona Viña	13-8-40	17-2-41	13-8-41
Prat de comte	Antoni Laosa Viña	25-1-41	17-2-41	29-11-41
Prat de comte	Lluís Pallarès Mirallés	13-8-40	24-1-41	31-1-41
Prat de comte	Miquel Pubill Borrull	25-1-41	17-2-41	15-10-41
Prat de comte	Bartomeu Rosselló Viña	25-1-41	17-2-41	20-9-41
Prat de comte	Salvador Rosselló Viña	25-1-41	17-2-41	12-1-42
Prat de comte	Josep Sabater Pegueroles	13-8-40	17-2-41	14-9-41
Vilalba dels Arcs	Ramon Blanch Domènech	3-3-41	20-10-41	15-1-42

¹ Toran, Rosa. *Els camps de concentració nazis, paraules contra l'oblit*. Edicions 62. Barcelona. 2005.

² Roig, Montserrat. *Els catalans als camps nazis*. Edicions 62. Barcelona. 1977.

Constante, Mariano i Razola, Manuel. *Triangle bleu*. Éditions Gallimard. París. 1969.

³ Informació oral facilitada per Magdalena Batiste, de Gandesa.

⁴ Bermejo, Benito i Checa, Sandra. *Libro Memorial. Españoles deportados a los campos nazis (1940- 1945)*. Ministerio de Cultura. Madrid 1906.

Maqueta de la pedrea i el camp al darrera.

Monument en memòria dels espanyols morts al camp de Mauthausen.

El camp de Mauthausen està situat a 20 km de la ciutat austríaca de Linz. Envoltat de pedreres, hi feien treballar els presoners fins a l'extenuació. Les pedres de granit que extreien servien per construir el camp i els empedrats de carreteres i camins. La càmera de gas fou instal·lada a la primavera de 1942.

Quin destí més tràgic per aquells hòmens, acostumats al sol mediterrani, arribar a l'estació de Mauthausen a l'hivern, i en filera de cinc haver de caminar els 5 km de neu o glaç fins al camp. Allí havien d'abandonar la roba, els objectes personals i la mateixa identitat que era substituïda per un número. Un número que havien d'aprendre de memòria, en alemany. Després de rapar-los i passar per les dutxes de desinfecció els entregaven l'uniforme de deportat, un uniforme de ratlles amb el triangle blau dels apàtrides, la lletra S d'*Spanier* i el número de deportats. Encara els quedava passar la quarantena abans que els destinessin a un comando de treball (construcció del mateix camp, extracció de pedra...) o que a causa de la massificació els traslladessin al *kommando* anexe de Gusen.

A Gusen s'hi van instal·lar fàbriques subterrànies. Allà, la vida encara era més dura que a Mauthausen. Les condicions de treball i la fam els debilitava fins que no podien treballar, llavors els exterminaven. Molta gent va morir per epidèmies de tifus i per la pràctica d'operacions d'extermini amb mètodes brutals o a les càmeres de gas del proper castell de Hartheim.

Vivien en barracons de fusta de forma rectangular, dividits en dos espais, un per menjar i un per dormir en lliteres de fusta de dos pisos, sobre palla, a vegades, segons la massificació dormien capitulats o a terra. Es van convertir en mà d'obra esclava. L'agost de 1940 hi van arribar els cinc primers terraltins, però la majoria (vint-i una persones, hi van ingressar durant l'any 1941. L'esperança de vida als camps era de 4 a 15 mesos. Excepcionalment, dos veïns de la Fatarella hi van resistir gairebé dos anys. Dels vint-i-nou terraltins que van morir, vint-i quatre van ser al camp de Gusen, quatre al camp de Mauthausen i un al de Sachsenhausen.

La família de Llorenç Batiste Serres de Gandesa va assabentar-se de la seva mort per les gestions d'uns familiars exiliats a França. Aquests familiars van posar-se en contacte amb la Creu Roja Internacional de Ginebra i els van contestar el 16 de juliol de 1943, dient-los que Batiste havia mort a Mauthausen el 7 de juliol de 1941. Altres famílies van conèixer la mort dels seus parents acabada la guerra mundial, l'any 1945, gràcies a algun conegut exiliat a França.

La família de Llorenç encara conserva una targeta postal que els va enviar des del camp de presoners (Stalag XB) amb el seu número de deportat. Els deia que podien escriure-li en aquella adreça, van fer-ho però ja no en van obtenir resposta. Als deportats se'ls permetia escriure una postal, facilitada en el mateix camp, amb 26 paraules cada 6 setmanes. També conserven una carta que van rebre des de Magny-en-Vexin (Seine-et-Oise), on els explica com havia anat a parar a una granja i com era el seu treball conduint un tractor i cuidant els animals³.

Veïns de la Terra Alta que van sobreviure i foren alliberats ⁴				
Població	Nom i cognoms	Camp	Arribada	Alliberament
Caseres	Edmund Gimeno Font	Buchemwald	29-1-44	15-4-45
La Fatarella	Romà Pujades Valsebre	Mauthausen	9-8-40	5-5-45
Gandesa	Ernest Bauló	Rabensbrück	24-5-44	30-4-45
Gandesa	Joan Forner Amades	Mauthausen	25-1-41	5-5-45
El Pinell	Francesc Vallespí Serrà	Mauthausen	24-8-40	5-5-45
Vilalva	Enric Gurrea	Sachsenhausen	25-1-43	

Bot és l'únic poble de la Terra Alta on no consta cap veí que hagués patit l'inter-nament als camps de concentració nazis. Cal destacar el cas de Prat de Comte, amb set morts a Gusen. Tres d'una mateixa família: Bartomeu i Salvador Rosselló Viña que eren germans i Antoni Lahosa Viña, cosí germà dels anteriors.

Tal com he dit abans, un cas excepcional és el del veí de la Fatarella, Romà Pujades Valsebre (16-1-1909), un dels primers en arribar a Mauthausen (9-8-1940), que va sobreviure gairebé cinc anys, fins a l'alliberament. Enriqueta Folqué Catalan, de Gandesa, explica que el seu marit, Josep Casals Artiga, tenia 19 anys quan va ser fet presoner pels alemanys mentre treballava a la fortificació de la línia Maginot. Era dels més joves que va arribar al camp i allí va passar 4 anys i mig de la seva vida. Primer va treballar a la pedrera, i després va tenir la sort que el destinessin a conduir les vagonetes que traslladaven

les pedres. Això el va salvar. Un cas semblant va ser el de Francisco Vallespí Serrà, de ca Barro, deportat des d'Angulema en el tren dels 927 refugiats espanyols fins a Mauthausen, on arribà el 24 d'agost de 1940. Passà al camp de Gusen el 17 de febrer de 1941 i tornà a Mauthausen, d'on fou alliberat. Va tornar a Espanya per fer el servei militar i es va casar amb una veïna de Gandesa. Més endavant van decidir anar a viure a Narbona (França) on es va instal·lar fins la seva mort.

A partir de 1958, la "*Federación Española de Deportados e Internados Políticos*" amb seu a París va iniciar les gestions amb el govern alemany a fi d'indemnitzar els deportats supervivents o els familiars. A partir de l'any 1960 es van indemnitzar els familiars (pares, vídues i fills menors d'edat) i es va passar una pensió a les vídues. Per obtenir aquestes indemnitzacions, la família havia de contractar un advocat que iniciés els tràmits a través

del consolat alemany o des de França. El govern francès també va pagar una pensió als supervivents com a víctimes civils pels danys físics que havien patit a causa de la deportació. Darrerament el govern alemany va aprovar una última indemnització (que va pagar en dos terminis) amb la condició que renunciessin definitivament a qualsevol altra reclamació.

Seguint l'exemple francès, l'any 1962 els supervivents i familiars dels morts van fundar a Barcelona l'*Amical de Mauthausen* tot i que durant el franquisme l'associació va haver de funcionar en la clandestinitat. Gràcies, però, a la instauració de la democràcia, mitjançant actes, conferències i publicacions, la fundació manté viu el record i la memòria de la deportació, perquè aquells horrors no tornin a succeir mai més.

Alliberament del camp pels americans el 5 de maig de 1945 i pancarta de salutació dels espanyols.

L'ALVOCAT, SANA MANTEGA VEGETAL

ASSUMPCIÓ PALAU

La seva polpa cremosa te un alt contingut en grasses essencials i antioxidants. L'alvocat és una fruita, però el seu alt contingut en grasses essencials i el seu baix nivell de sucres fan que sembli més que una llavor oleaginosa o una verdura. Conté un 30% de matèria seca -més de la meitat són lípids-, i és ric en proteïnes i aminoàcids essencials.

Es tracta d'una fruita d'origen tropical, apreciada ja en l'Amèrica pre-colonial pels inques i els asteques. Tenen la mida d'una pera gran, però la seva pell de color verd és dura i corretjada, amb inflorescències més o menys pronunciades segons l'espècie. Aquesta pell robusta protegeix la suau polpa, pàl·lida i untuosa. I al centre d'aquesta, es troba la sorpresa final: una gran i única llavor, tan fàcil de fer germinar i créixer que pot plantar-se en una torreta i convertir l'alvocat en una planta decorativa.

AMB LES MILLORS GRASSES

Se l'ha nomenat com la mantega vegetal perquè és molt apte per a lligar determinades salses, però potser resultarà més encertat comparar-lo amb l'oli d'oliva per la semblança dels seus àcids grassos essencials. El nostre organisme no pot sintetitzar-los per si mateix i per això ha d'obtenir-los a través de l'alimentació. Resulten imprescindibles per a funcions tan vitals com el manteniment de les cèl·lules o com a vehicle de vitamines liposolubles.

El principal dels seus àcids essencials és l'oleic, encara que també conté el palmític i el linoleic. I en menys mesura, altres com el mirístic i l'esteàric. A més a més, com que la proporció d'àcids grassos insaturats i poliinsaturats -els més beneficiosos- és el doble que la dels àcids grassos saturats -els menys recomanats-, ajuda també a controlar els nivells de colesterol a la sang.

I MOLTES VITAMINES

Gran part del valor nutricional de l'alvocat es troben també a les seves vitamines. És ric en vitamines antioxidants A i E, i destaca, a més, pel seu contingut en piridoxina o vitamina B6, B9 (àcid fòlic) i K. Gràcies a elles és de gran utilitat per a tractar afeccions cutànies i renals, apte per a totes les malalties relacionades amb el sistema cardiovascular. Qui pateixen del fetge o tenen diabetis l'han de prendre en moderació.

A més a més, de les mil i una combinacions que aquesta fruita permet a la cuina, té també un destacat ús cosmètic, sobretot com a base per a mascaretes.

Mercedes Blasco

Rev. Integral núm: 260; pàg: 76.

NO ETS DEL PINELL, SI NO...

Marife Altadill ha creat un grup a Facebook on la gent del poble escriu: no ets del Pinell si no... i que consisteix en explicar experiències, paraules, cançons, menjars... típics del poble. La llista és llarga i encara no s'ha acabat. Aquí presentem una mostra classificada per temes.

VOCABULARI

No ets del Pinell si...

... no saps que vol dir xuferot.
 ... no dius calcigar, espetugar.
 ... no ets un carnús.
 ... no tens un mano o una mana.
 ... de petit, al dir "Tinc set", no t'han dit "Pos pixat a la mà i beu a galet". "Tinc gana" "Pos pegat un mos a la cama". "A oon? Allí on cague sant Ramon". "Per a tu la merda i per a mi el colom"
 ...no has sentit l'expressió: "Mare? La burra pixe vinagre... " i " Ton pare pixa i ta mare canta! "
 ... no has sentit dir Senatxo.
 ... no saps que vol dir mal oratge, però preguntem quin temps fa.
 ... no has sentit dir mai alcohol de cop.
 ... no has sentit dir mai mostillo.
 ... no has sentit dir llum de carburo.
 ... no has sentit dir abarques.
 ... no has sentit dir parxes Sor Virginia.
 ... no has sentit dir rastre.
 ... no has sentit dir regall.
 ... no has sentit dir comuna.
 ... no has sentit dir voltafocs i bufador.
 ... no has sentit dir pitaça.
 ... no has sentit dir pardal vilero.
 ... no has tingut algun llimpia-esgorfes per casa.
 ... no has sentit dir esgorfa.
 ... no has sentit dir carratell.
 ... no has sentit dir mandil i manilet.
 ... no has sentit dir sabó de llosa, sabó moll.
 ... no has sentit dir vaig a "crompá", "prebe", "amoto", "macadó", "gavina" (de telèfon), "lequia", "perchessis", "xucolate", "Binifallet", "Brissanet"...

ansa a les xiquetes.
 ... no has sentit dir que llustrosa que estàs!
 ... no saps que és una serrapollera i un pernet.
 ... no saps que és una trevilla, sevilla, presilla.
 ... no has sentit has sentit dir cabestre i aubardó.
 ... no has sentit dir balluerna o ascaufeta.
 ... no has sentit dir aixabigolada.
 ... no has sentit dir esputxonar, embrinar.
 ... no has sentit dir mai espetugar.
 ... no has sentit dir seringall.
 ... no saps que és un cofí.
 ... no saps que és un sarracaps.
 ... no has sentit dir caduf, cercapous, ulleres cegues, doble.
 ... no saps que és carbonera, foguerill de carbó, tupí de viuda, tupí quarteró, tupí caragolet, balances de pauma, romana, cossi de terra, taula de llavar de fusta, fardellet del blavet, cubell de "ginc".
 ... no has sentit dir "garrotillo".
 ... no has sentit dir oró i per a que servia.

JOCS, CANÇONS I DITES

No ets del Pinell si...

... no has jugat mai al "Pim pam, de la serra de l'arram, puntxonet, teuladeta, ull de bou, què és?"
 ... no has sentit la cançó "La (...) és molt guapa si la mireu a la llum, pareix una maçaneta collideta al mes de juny" i una contrapart que deia "La (...) és molt fea, si la mireu a les fosques pareix una maçaneta cagadeta per les mosques".
 ... no has sentit la cançó "Ton pare és un conill, ton pare és un conill, tot ple de rooooooya! i un germanet que té, i un germanet que té, no te vergooooonya! ton pare no té nas, ton pare no té nas, t'ha mare és xaaaaata! i un germanet que té i un germanet que té, lo nas li faaaaaalta!"
 ... no has sentit la cançó dels dits de la mà "Este és lo pare, este és la mare, este és lo que fa les sopes, este és el que se les menja totes i el petit fa: marramiu, marrameu, que tots ni minjau i a mi no me'n donau!"

... no has sentit la cançó per dormir "La mare de Déu plorava perquè no tenia pa. Sant Josep la consolava, tampoc no se't florirà. Les olives donen oli i els carrolls de raïm vi, i els senyorets d'este poble donen molt poquet de sí".
 ... no has sentit la cançó "Pis pissiganya, oli de la ganya, pis pissigó, oli de l'Aragó" i "Marieta véa a casa que ton pare ja ha vingut, t'ha portat una cinteta de la Font de la Salut. Tomba llaüt. La gallina blanca, tot ho escampa, la gallina negra tot ho arreplega. Sent fred, sent calor, véa-te'n tu que tens raó."
 ... no has sentit la cançó "Pauminetes, toca manetes, toca les tú que són guapetes!!!"
 ... no has sentit la cançó "Serra merra del cutí, cansalada del cutí... qui se la menjarà? (nom del xiquet) Per a on? Per aquí, per aquí, per aquí... (els hi fas pessigolles)"
 ... no has sentit la cançó "La sabateta, l'espardenyeta, la clara d'ou fan vint-i-nou, a dormir, a dormir, que demà vindran los Reis. Trocotrocotrot, trocotrocotrot".
 ... no saps "Jo sé una cançó de fil i cotó, campana de fusta i batall de segó..."
 ... de petit no has sentit cantar "Tengo un muñeca vestida de azul..."
 ... mai no has fet veure que saps que va després de Oh Vere Deus.
 ... no has jugat a toc i pam i al patacó.
 ... no has jugat mai al merro en un carrer amb costa.
 ... no has jugat a la plaça als pans en trossos de cànsters xafats i a les cinquilles.
 ... no has jugat a la corretjeta a santa Magdalena.
 ... no has jugat a fer cabanyes.
 ... no has jugat a futbol al Pla del Síndicat.
 ... algú no ha pujat mai al repetit.
 ... no saps que a Rasquera fan cabassos, a Ginestar cabassoles, i les dones del Pinell, no saben dormir tot soles.

LLOCS

No ets del Pinell si...

... no saps que existia el perxe del Monco

i el de la Cooperativa.

... no has anat al Pinaret de Simó el dijous jarder amb la senyoreta Juanita.

... no has anat mai al Panal per menjar la mona.

... has anat mai a rentar roba al pou de la vila.

... has anat mai al Perxet del Ninyo.

... no has anat d'excursió a la serra dels Horts.

... no saps on està la font de la Teula.

... no has begut mai aigua de la Fonteta de Torrado.

... no has begut aigua de la cisterna del Pla de la Marta.

... no has sentit dir o vist baixar la vall de les Vinyetes.

... no has vist baixar la barrancada.

... has collit te de roca a la Punta Alta.

... no has estat al Coco's algun cop.

... no has sentit dir la botiga de cal Sas-tre.

... no has sentit parlar que en la bassa del poble se van fer bous a festes majors.

... no has sentit dir la taberna de ca Xim i la taberna de ca Borràs.

MENJARS I BEGUDES

No ets del Pinell si...:

... per esmorzar no t'has menjat una mor-dassa i per berenar pa amb vi i sucre.

... no has menjat cagallons de ruc.

... no has menjat morryanes.

... no has sentit parlar mai de la truita en suc.

... no has menjat mai mostatxons.

... no has menjat mai llicsons.

... no has sentit mai parlar del coc en mel
... al comprar el pa no t'han donat un trosset de barreta.

... no t'has begut mai un suau al Centro.

... no saps que són los rosegons.

... no t'han enviat mai a comprar sardi-nes de casco a ca Senesio, a ca Bolo, a cal Torero o ca Suano... i arribaven sense ulls a casa.

... no t'han fet pel "cumple" o has men-jat, un pastís de Fabiola.

ACCIONS

No ets del Pinell si...:

... no agranaves palometes de davant la porta a l'estiu.

... mai no t'ha picat una mosca negra.

... no se t'ha cagat un moixó anant pel carrer o passant per davall dels pins del quartel.

... no has sentit dir o has anat a dalt del portamaletes del Vuito quan l'autocar anava ple.

... no has anat a Tortosa en cotxe de línia amb l'Eliseo i a Móra amb l'Eugenio.

... no has anat a passar el rosari a ca la senyora Montserrat i ens donava un xiclet quan s'acabava.

... no has passat jugant per les escales de la botiga de ca Bolo, que comunicaven el carrer de la Font amb els Valls.

... no has passat per un desaigüe que cre-ua la carretera al costa del Sindicat.

... no has passat moltes estones a la bas-sa buscant cullerots.

... no has vist assecar ametlles i figues pels carres en canyissos.

... no has vist les vaques de la Manola.

... no has vist els carros i matxos arribant al poble del defora.

... no has vist mai ovelles abeurant a la basseta.

... tons pares no t'han vestit mai de jota i t'han portat a la plaça.

... de petit no t'han apuntat mai als "cos-sos" de Sant Llorenç.

... de jove no et van fer una foto a la car-retera en la vespa del fotògraf.

... de petit mai vas portar un ramet de citrons a ta mare.

... no has venut coques dels quintos.

... no tens per casa cartonets blaus o rosa de pagar la "igualada".

... no t'has assentat mai amb la colla a les esgrasades.

... no has botat a la brisa al costat del Sindicat.

... quan anaves a pagar no et tocava es-perar perquè totes les dones "grans" te-nien l'olla al foc i et passaven davant!

... no tens metralla per casa.

... per anar del barranc al castell mai has pujat per les roques.

... no has baixat per la roca del castell.

... no has anat mai a ventar la campana la vespra de Sta. Magdalena.

... no has acompanyat als fills i als nets

al campanal a veure ventar la campana i tocar la campana petita. "Bàrbara, em dic, cent quintars peso i el qui no s'ho crego que me sospeso".

... no has comprat mides a la paradeta, el dia de Santa Magdalena.

... no has canviat llenya de lloc per a la foguera dels quintos.

... no t'has banyat a la peixera en pilotes.

... no saps què és fer el mandongo.

... no reciclaves les botelles de vidre a cal xatarrero i ell et donava algun duret.

... no has sentit dir que els xiquets ana-ven per les botigues a buscar ganyes d'abadeixo per xuclar-les.

... no has sentit dir que tiraven les saba-tetes dels tocinos al cascabellets.

... no has sentit dir vaig al "corte".

... no has anat a l'"andicció" a ca la Car-me.

... no has anat a Tortosa i no t'has parat a beure a la font del Fangar.

... no t'has encarrisat mai a un arbre.

... no has anat a rebaldir.

... després dels balls de festes no segui-es la xaranga costes amunt i costes avall.

... no has llegit cap Fatumer.

PERSONES

No ets del Pinell si...:

... no has vist a l'oncle Peó netejant les cunetes.

... Pitxonet del Sindicat no t'ha donat mai un grapadet d'ametles.

... no has sentit parlar mai dels polos de Benet.

... has sentit mai la història de la pobra Gertrudis.

... no recordes a l'Antonio de la Ossa ve-nent cupons a la porta de la Caixa.

... no has sentit parlar dels rossos de la venta del Riu.

... no saps qui són els de la quinta del "Biberón".

... no t'ha fet una foto Ramon de la Màlia.

... no has sentit dir Los de Pàndols.

... no t'ha enfocat mai lo coco Àngel amb la seua pila al cine.

... no has fet cola esperant el gelat de vai-nilla que feien la tia Caritat i la Fe.

AIGUA A DOJO

Els aiguats de final de febrer i els dies 4 i 5 de març han fet vessar l'aigua per tot arreu. És un plaer passejar pel terme i veure com l'aigua es filtra entre les roques, ocupa els camins, inunda els bancals, surten els aiguamolls i torna a baixar pels barrancs. El paisatge sec i polsegós habitual s'ha transformat. Tot és net, fresc, lluminós, ple de saó i de futur. Bassetes, tolls i cussoles plenes, el riu Canaletes baixa com mai i els aqüífers s'hauran renovat, que bona falta que els feia. El temporal de llevant ens ha deixat 174 litres per m², en dos

etapes, 99 l/m² a meitat febrer i 75 l/m² el dies 4 i 5 de març. Els Ullals del Broi senyalen la saó. L'aigua baixa des del fondet on es troba el povet i saltant màrgens i bancals, creua el camí del Broi i arriba als bancals de baix del Broi de Marcel·la. A finals d'abril tornem a tenir uns dies de pluja fina que ens ha deixat 80 litres. També l'Ebre ha baixat com poques vegades. La riuada ha netejat el riu. A veure si aquest estiu no tenim les temudes mosques negres.

Els aiguats de febrer-març 2013.

L'aigua dels ullals baixa pels bancals del Broi de Marcel·la.

CURS DE CATALÀ PER A ADULTS

El Consorci per a la normalització lingüística ha realitzat un curs de 20 hores de català per a adults, organitzat pel Consell Comarcal de la Terra Alta i el SIAT, amb el suport de l'Ajuntament del Pinell i l'Associació de dones la Sària.

Grup de dones participants al curs de català al Centro.

SANTA MAGDALENA

Devoció, tradició i festa s'uneixen per donar sentit a la festa més participativa del poble. Des de fa 58 anys, els veïns del Pinell pugen a l'ermita, on la gent experimenta els valors d'una societat unida en la generositat, la confiança i el sentir-se part d'una comunitat que vibra al uníson: al sentir el batec de la cam-

pana, en escoltar als cantors el Vere Deus, en contemplar l'entorn de l'ermita plena de gent que se saluda i es convida, en escoltar els gojos de Santa Magdalena i finalment al vespre, en veure els llums de les espelmes avançar pel carrers del poble, mentre la campana i els cants omplen l'ambient de records, de gratitud i d'anhel.

El divendres a les dotze, els joves del poble comencen a ventar la campana

Arribada al collet de la Salve.

Inici de la processó davant del Pilonet.

Processó de Santa Magdalena.

COMUNICACIÓ D'ENDESA

L'empresa Endesa Distribución Eléctrica ha eliminat el projecte d'evacuació elèctrica de la central nuclear d'Ascó a la substació de Tortosa, degut a l'actual conjuntura econòmica i que els promotors han aturat els parcs eòlics previstos a la zona de la Terra Alta.

PROMOCIÓ TURÍSTICA

DIARI DE TARRAGONA
29/2/13

El Consell Comarcal de la Terra Alta i els cellers de Gandesa i el Pinell de Brai han signat un acord per promocionar turísticament el patrimoni modernista de la comarca. A través d'aquesta col·laboració, es desenvoluparan accions de promoció turística dels cellers modernistes de Gandesa i el Pinell de Brai, obra de l'arquitecte Cèsar Martinell. Amb una partida de 40.000 euros, es difondrà material promocional, es crearà un audiovisual sobre el celler de Gandesa, es traduiran al rus els audiovisuals de la cooperativa del Pinell de Brai i s'incorporarà la promoció conjunta d'aquest patrimoni modernista als respectius webs de les cooperatives gandesana i pinellana.

AGÈNCIA CATALANA DE NOTÍCIES
4/4/13

Finalitzen les obres de rehabilitació de la Cooperativa modernista del Pinell de Brai

El Pinell de Brai (ACN).- L'Institut Català del Sòl ha enllestit la darrera etapa de la segona fase de la recuperació del celler i molí d'oli del Sindicat Agrícola Cooperatiu del Pinell de Brai (Terra Alta) per adequar-lo als nous usos culturals i turístics. Les obres, amb un pressupost de prop de 192.000 euros, han consistit en la reparació dels paviments de la sala de tines que formen part del recorregut turístic, la col·locació de baranes de vidre, la millora de la il·luminació interior, l'enllumenat d'emergència i evacuació de la zona de recorregut turístic, la rehabilitació de la coberta de la sala de recepció i la substitució del sostre de formigó malmès per un nou sostre de volta a la catalana.

CARES A LA NATURA

Cara grotesca a la soca d'un oliver, a la vora del camí de Benifallet.

Els cingles del barranc, per davall dels Collats ens ofereixen aquesta cara, on es distingeix bé els ulls i el nas.

Passejar també vol dir mirar, descobrir, així que, quan voltem pel terme ens podem trobar amb la sorpresa de veure alguna fisonomia de cares humanes o d'animals a certes roques, sobretot dels cingles, o també als troncs retorçats pel temps d'alguns olivers. Els núvols també ens poden oferir alguna visió d'aquestes, en aquest cas, més fugissera, que només es pot captar si es porta la càmera a sobre. Si voleu participar en aquest espai, ens feu arribar les fotografies.

X TROBADA DE LA ZER

El dia 22 de març es va realitzar la X trobada de l'alumnat de la ZER dedicada a l'artesanania. Els alumnes de Bot, Corbera i el Pinell va poder veure els artesans de la pauma, la terrissa, els canyissos,

la pell, la fusta, l'elaboració d'ungüents amb la base de l'oli. També van practicar les construccions amb fustetes Kapla. Van fer verdaderes obres de composició, d'equilibri i d'imaginació.

Goro presenta als petits el seu taller.

L'Óscar explica com es fa una sandàlia de couro.

La Rossàrio explica les peces que fabriquen amb la pauma.

Màxima atenció al taller de construcció amb fustetes Kapla.

Taller de fabricació d'olis i pomades, organitzat per Carícies d'Oli.

CONSELLS PER ALS INTERNAUTES

Aquests són alguns dels consells que van donar els mossos a la xerrada organitzada per l'escola César Martinell i dirigida als pares dels alumnes..

-Quan navegueu o us comuniquéu per internet, no envieu fotografies si no en coneixeu el destinatari, ni doneu mai les vostres dades. A més, no publiquieu cap dada personal en el vostre bloc que us pugui identificar.

-Deseu en secret la vostra contrasenya d'accés al correu i no la doneu a ningú.

-Si feu coneixences noves, expliqueu-ho als vostres pares i també presenteu-los als vostres amics nous.

-Si voleu conèixer en persona algú que heu conegut per la xarxa, consulteu-ho amb els vostres pares o amb algun adult. Estareu més segurs si quedeu en un lloc públic i, si és possible, si aneu acompanyats.

-Si al web trobeu cap paraula o fotografia que us faci sentir malament, sortiu de la pàgina i expliqueu-ho a un adult.

-Fer un xat pot ser divertit, però si

algú us molesta o us fa sentir incòmode o preocupat, sortiu de seguida i digueu-ho a un adult.

-No us cregueu tot el que us diuen al xat.

-No obriu ni llegiu missatges ni fitxers que us enviïn persones desconegudes

-Controleu la vostra llista de contactes de missatgeria instantània i deseu la vostra contrasenya en secret.

-No utilitzeu l'SMS del telèfon mòbil per descarregar continguts d'internet.

-Podeu ensenyar als vostres pares a utilitzar internet i les pàgines web que visiteu.

Per a pares i educadors

-Feu conscients els menors dels beneficis i riscos d'internet.

-Eduqueu-los perquè sàpiguen navegar de manera responsable.

-Doneu-los estratègies perquè puguin protegir-se sols dels possibles perills

de la xarxa.

-Familiaritzeu-los amb l'ús d'internet.

-Parleu obertament amb els menors sobre l'ús d'internet.

-Navegueu per la xarxa amb els vostres fills i/o alumnes i informeu-vos de les eines de control.

-Pregunteu en el centre educatiu quines polítiques de seguretat segueixen.

-Establiu regles bàsiques de seguretat a la llar i al centre educatiu.

-Ensenyeu als menors a navegar amb seguretat.

-Entreu dins llocs web segurs.

CURIOSITATS

Una rabosa jove s'acosta al mas de Pasqual a buscar menjar.

SANT JORDI

Els alumnes de 6è de l'escola, organitzen la venda de llibres i roses per Sant Jordi 2013.

A ROIG VIU, PINELLART 2013

Inauguració de la Fira Pinellart.

Cloenda de la fira amb la presentació de l'obra dels ferrers.

TERRA ALTA: UN FUTUR A LES NOSTRES MANS

EVA AMPOSTA SERRES

El jovent terraltí que mantenim un vincle molt intens amb la nostra terra i amb els nostres orígens, no podem evitar preguntar-nos quin és lo futur que volem per a la nostra comarca. La necessitat d'un canvi de model territorial s'incrementa de manera considerable quan analitzem la situació immerescuda en la que vivim actualment. Les polítiques caciquistes, la constant especulació i les agressions al territori han aconseguit degradar tant la comarca, com la seva gent. Han substituït una terra i l'han supeditat als interessos del sistema capitalista, basat en un model econòmic que s'alimenta de l'explotació de recursos. Sortir d'aquest model territorial, fins ara, era la preocupació d'uns pocs,

però es convertirà en una necessitat de tots.

Tot això però, no ens pot submergir en una actitud pessimista, sinó tot el contrari. Tothom, però sobretot els joves, hem de ser realistes per avaluar el model de vida que ens depara la Terra Alta i a partir d'aquí, encoratjar-nos a caminar en busca d'alternatives reals.

També és un fet prou evident, que és poc el jovent que comparteix aquestes inquietuds. L'única explicació que hi veig, és que això sigui una qüestió de comoditat. Per alguns, sobreviure en el present fa que ens despreocupem del futur, però hem arribat a un punt que hem d'assimilar que ja no es tracta de sobreviure, sinó d'aprendre a viure. Per tant, si veiem un demà a la terra que estimem i que ens

ha vist créixer, no ens podem quedar de braços plegats i veure com s'esvaeixen, davant els nostres ulls, les esperances d'una terra digna.

"SORTIR D'AQUEST MODEL TERRITORIAL, FINS ARA, ERA LA PREOCCUPACIÓ D'UNS POCOS, PERÒ ES CONVERTIRÀ EN UNA NECESSITAT DE TOTS."

El canvi de model territorial i social és possible i necessari, no es cap paradigma utòpic, és tant fàcil com un canvi d'actitud. Una mena d'obligació moral, que ens hem d'autoimposar i que ens porta a actuar davant les injustícies. Només amb una actitud optimista, i amb la ètica mínima per saber distingir allò que és bo per una terra i allò que no ho és, aconseguirem la Terra Alta que molts desitgem.

JA ARRIBA L'ESTIU

LAURA VALLESPÍ MARTÍ

El curs s'acaba i moltes famílies es pregunten què faran els nens/es durant l'estiu, perquè si estan massa hores a casa s'avorreixen.

Els infants acaben el curs cansats, encara que no ho sembli! És bo que durant les vacances facin activitats com anar a algun casal o a la natació, però sense estressar-los i omplir en excés la seva agenda.

Per començar, marcar unes rutines i unes pautes i no alterar gaire els horaris de les menjades i de l'hora d'anar a dormir els hi va bé. Les vacances són llargues i hi ha temps per tot, està bé que cada dia durant una estona (la qual es va incrementant com més gran és l'infant) es pot dedicar a repassar continguts que han treballat durant el curs, així no s'obliden i no es perd l'interès per l'estudi. Es pot establir el temps de treball cada dia a la mateixa hora, d'aquesta manera ja sabran que abans de l'oci va el deure.

Els més petits poden fer activitats relacionades amb l'entorn on viuen, amb l'ajuda d'un adult, sempre que sigui possible. Poden fer jocs manipulatius, de comptar, de classificar per colors o per formes. Poden jugar a buscar lletres o paraules que estiguin als cartells, capsos, revistes, contes, envasos o buscar paraules que comencin amb un determinat so o síl·laba.

"ÉS BO QUE DURANT LES VACANCES FACIN ACTIVITATS COM ANAR A ALGUN CASAL O A LA NATACIÓ, PERÒ SENSE ESTRESSAR-LOS I OMLIR EN EXCÉS LA SEVA AGENDA."

Els més grans, que ja cursen la primària, poden fer un quadern d'estiu o les recomanacions que es donin des de l'escola. És molt important que cada dia llegeixin, a més, es necessari practicar durant uns minuts la lectura amb veu alta. D'altra banda, també se'ls hi pot donar alguna obligació diària com fer-se el llit, anar a comprar, parlar taula, etc.

En definitiva, l'estiu és per descansar, però sense desconnectar del tot.

L'AIGUA ALS AGROSISTEMES

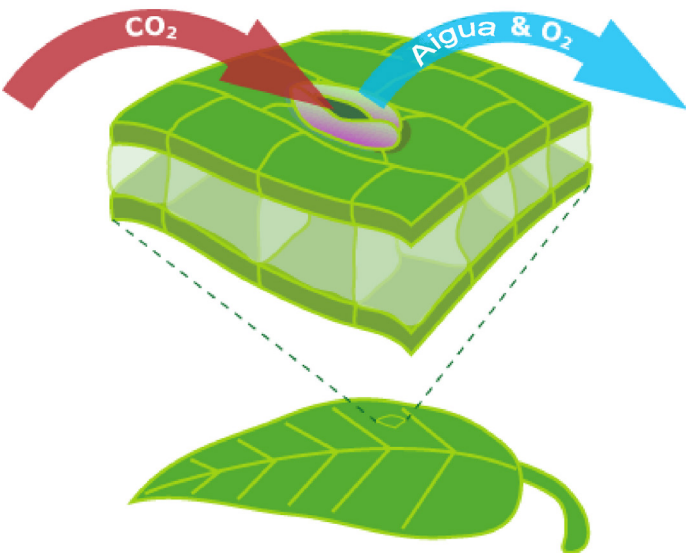
JOSEP M. ALCOVERRO MARTÍNEZ

1.- L'AIGUA A LA PLANTA

Una part important de la composició de les plantes, fins al 90-95% en algunes espècies, és aigua. De les funcions vitals en què intervé l'aigua cal destacar-ne la fotosíntesi i la transpiració.

1.1.- La Fotosíntesi

La *fotosíntesi* o *funció clorofil·lica* és un procés mitjançant el qual els vegetals elaboren la seua pròpia matèria orgànica a partir de l'aigua que han absorbit del sòl, del diòxid de carboni (CO₂) atmosfèric i de l'energia solar. Gràcies a la fotosíntesi la planta obté l'energia que necessita i, a més a més, hi ha un subproducte resultant que és l'oxigen (O₂). L'intercanvi de gasos entre l'atmosfera i l'interior de la planta es produeix a través d'unes estructures que hi ha a l'epidermis de les fulles formades per dos cèl·lules oclusives anomenades *estomes*, molt importants en l'absorció dels productes fitosanitaris per al control de patògens.

1.2.- La transpiració

La *transpiració* és lo procés pel qual les plantes perden una part de l'aigua que contenen en forma de vapor d'aigua a través dels estomes de llurs fulles. En situacions d'estrès hídric (falta d'aigua) l'obertura o tancament dels estomes és un mecanisme bàsic per poder suportar períodes d'aridesa. Esta situació produeix una menor producció de biomassa i, en conseqüència, un menor rendiment agronòmic.

Mitjançant la transpiració, los vegetals es proveïxen d'aigua i d'elements nutritius, alhora que es refrigeren per tal d'evitar que la calor atmosfèrica los pugue deshidratar. Hi ha d'haver un equilibri entre l'aigua del sòl i la transpirada per les fulles. Cal assolir un equilibri entre els dos sistemes (lo que penetra per les raïls i el que surt per les fulles) per tal de tindre los nostres conreus en un nivell de desenvolupament òptim. S'ha de remarcar que existix una relació directament proporcional entre l'activitat

fotosintètica i la transpiració dels vegetals que es veurà reflectida, en més o menys proporció, al final del nostre cicle vegetatiu.

2.- LA INFLUÈNCIA DE LES CONDICIONS ATMOSFÈRIQUES EN LES DEMANDES D'AIGUA DELS CULTIUS

Los paràmetres principals són: la insolació, la temperatura ambiental, lo vent, la humitat atmosfèrica i la precipitació.

2.1.- La insolació

La *insolació* és la quantitat de radiació solar directa que incidix en un lloc determinat durant un cert període de temps. L'energia solar que arriba a la terra depèn de la latitud, de l'època de l'any, de l'hora del dia i del grau de transparència de l'atmosfera que estarà en funció de la nuvolositat i de la concentració de contaminants de l'aire. Normalment s'expressa en watts per metre quadrat (W/m²)

2.2.- La temperatura ambiental

La *temperatura* (T°C) és la magnitud de l'energia tèrmica d'un medi, és a dir, la quantitat de calor que conté. La temperatura és un dels paràmetres que té una relació directa sobre la quantitat d'aigua que s'evapora del sòl, i per tant, sobre la quantitat d'aigua disponible per a les plantes i també influïx en la demanda hídrica de la planta i en lo seu comportament fisiològic.

2.3.- Lo vent

Lo *vent* consistix en desplaçaments horitzontals de masses d'aire i s'origina per diferències de pressió i temperatura entre diferents punts de l'atmosfera. Les ventades tenen un paper determinant en l'estat hídric dels cultius ja que potencien l'evaporació de l'aigua del sòl i augmenten significativament lo grau de transpiració dels vegetals; un vent molt eixut incrementarà notablement les pèrdues d'aigua dels conreus. Les unitats són metre per segon (m/s). 1 m/s = 3,6 Km/h

2.4.- La humitat atmosfèrica

La *humitat atmosfèrica* fa referència a la quantitat de vapor d'aigua que conté l'aire i que influïx directament sobre el comportament hídric de les plantes. S'expressa mitjançant un percentatge d'humitat relativa (% HR). Lo grau d'humitat de l'atmosfera és un factor que té una gran influència en la quantitat d'aigua que evapotranspira (evaporació + transpiració) un determinat cultiu i, en conseqüència, en lo seu nivell de demanda d'aigua.

2.5.- La precipitació

Les precipitacions aporten la majoria d'aigua que reben les plantes de forma natural. La quantitat i distribució d'estes aportacions determinen, en gran mesura, los requeriments de reg dels cultius. La pluja és un factor climàtic bàsic que cal considerar quan haguem de calcular les necessitats d'aigua d'un cultiu. Hem de tindre en compte la següent equivalència: 1 mm = 1 L/m²

DUBTES SOBRE LES PARTICIPACIONS PREFERENTS I ALTRES PRODUCTES FINANCERS

JOSEP RAMON CLUA. TÈCNIC EN CONSUM. CONSELL COMARCAL DE LA TERRA ALTA

Què són les "Participacions preferents"?

Són productes financers emesos per una societat que no confereixen participació en el seu capital ni dret de vot, és a dir, no són accions. Tenen caràcter perpetu i la seva rendibilitat, generalment de caràcter variable, no està garantida, així com tampoc la recuperació de l'import del capital inicialment desemborsat en cas que es possessin a la venda. A més si l'entitat té pèrdues no es paguen interessos.

Es tracta d'un instrument complex i de risc elevat que pot generar rendibilitat, però també pèrdues en el capital invertit.

Què cal tenir en compte abans de contractar un producte financer?

- L'entitat ha d'informar-vos de les característiques, riscos i costos del producte i ha d'assegurar-se que qui subscriu aquest producte entén què està contractant i quins riscos assumeix (a través d'un test d'adequació i de conveniència).

- Analitzeu detingudament el contracte, totes les clàusules i la lletra petita i assessoreu-vos amb un/una professional.

- Valoreu les condicions financeres, els efectes econòmics, els costos, els avantatges i els inconvenients.

- Assegureu-vos, abans de signar res, que enteneu totes les condicions, coneixeu les obligacions que imposa i els riscos que assumeiu.

- Sol·liciteu la informació per escrit i conserveu-la.

Què cal comprovar si va contractar "Participacions preferents"?

- Comproveu que disposeu d'una ordre de compra signada pel titular o titulars, o una autorització de traspàs dels vostres diners a participacions preferents o algun document de característiques semblants (contractes...).

- A partir de l'any 2008 (entrada en vigor de la Directiva MiFID -Directiva de Mercats i Instruments Financers-) també cal que comproveu si l'entitat, abans de contractar, us va realitzar:

· un test de conveniència (preguntes per constatar el tipus de productes i serveis financers amb els quals esteu avesats;

la naturalesa, freqüència, volum i període de les operacions prèvies realitzades; el nivell d'estudis i la vostra professió actual o anterior).

· un assessorament personalitzat en matèria d'inversions (o va contractar una gestió de carteres, és a dir, va autoritzar l'entitat perquè duqués a terme la presa de decisions en matèria d'inversió i l'execució d'operacions).

· un test d'adequació en el qual s'ha de comprovar la vostra situació financera (font dels ingressos; patrimoni; despeses periòdiques...) i els objectius de la inversió (perfil de risc, temps que desitgeu mantenir la inversió...).

- Comproveu que disposeu de còpia d'aquesta documentació, que l'entitat ha de lliurar en el moment de la subscripció.

- Comproveu si teniu un contracte d'administració de valors a favor de l'entitat que us gestiona els diners. Tingueu present que, abans de la prestació del servei d'inversió, l'entitat ha d'informar del preu total que cal satisfer per cada operació o servei d'inversió que es presti, incloent tots els honoraris, comissions, costos i despeses associades, així com tots els impostos que cal liquidar mitjançant l'entitat. Després de cada operació, l'entitat ha de comunicar el preu total efectivament cobrat.

Com reclamar?

- Si observeu una irregularitat o heu estat perjudicat, reclameu per escrit davant el Departament o Servei d'Atenció al Client de l'entitat o, en cas d'existir, davant el Defensor del Client. Les adreces d'aquests serveis han d'estar disponible a les oficines de l'entitat o a la seva pàgina web.

- Si la resposta és insatisfactòria o no heu rebut cap resposta en 2 mesos, podeu presentar reclamació, per escrit, davant la Comissió Nacional del Mercat de Valors, la via judicial o un organisme de consum.

- Cal un escrit explicant els fets i les peticions, adjuntant còpia de la documentació que existeixi: extractes dels abonaments d'interessos, contracte, test d'adequació, test de conveniència, comunicacions de

l'entitat financera...i justificació documental d'haver dirigit la reclamació, en primer lloc, a l'entitat de què es tracti (Departament o Servei d'Atenció al Client o Defensor del Client) i, en el seu cas, les solucions aportades per l'entitat.

- Les entitats disposen de Fulls Oficials de Reclamació/Denúncia.

- Podeu contactar amb una Associació de Consumidors.

- Si opteu per la via judicial, per rebre informació i orientació sobre com realitzar aquesta gestió, podeu dirigir-vos als Serveis d'Orientació Jurídica.

Per posar els fets en coneixement d'un organisme de consum cal que:

1r. Comproveu el següent:

- Disposeu de l'ordre/s de compra dels productes?

- Us varen fer un test de conveniència i un test d'adequació i en teniu còpia (per contractacions fetes a partir de l'any 2008) ?

- Teniu el contracte signat amb l'entitat per fer aquesta inversió (contracte marc o de dipòsit i administració de valors) ?

- En cas que hagueu canviat el producte financer per un altre, teniu el document que ho acrediti?

- Conserveu d'altra documentació de l'entitat relacionada amb el producte contractat?

2n. En cas que us manqui algun d'aquests documents l'heu de demanar a l'entitat financera.

3r. Si no aconsegiu aquests documents o en cas de desacord amb el seu contingut, heu de reclamar davant el Departament o Servei d'Atenció al Client o el Defensor del Client.

4t. Un cop transcorreguts 2 mesos sense que us hagin respost o bé la resposta no sigui satisfactòria, podeu posar els fets en coneixement dels organismes de consum.

En cas que de la documentació presentada hi hagi indicis d'infraccions administratives en matèria de consum, l'Agència Catalana del Consum iniciarà les actuacions sancionadores corresponents.

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 25-1-13

- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar devolució de part de la garantia definitiva de l'obra d'instal·lació xarxa de gas al municipi a l'empresa Agbrel SL.
- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 PM i 1 ERC) i 4 abstencions (CIU), aprovar ratificar Decret núm. 672/2012, de 28-12-12 (completar inventari béns municipal); Decret núm. 673/2012, de 28-12-12 (respecte recurs contenciós adm. descatalogació interposat per Arcillas y Arenas refractarias Pándols SA); Decret núm. 675/2012, de 28-12-12 (respecte recurs contenciós adm. rectificació inventari); Decret núm. 12/2013, de 10-01-13, (formular al·legacions ampliació concessió minera Pansa).
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar atorgar una bonificació, a Francisca Casé Bonavila, Josep Altadill Serres, Laureano Serres Montagut i Josep Ferrer Amposta, respecte al pagament de l'ICIO, consistent en només pagar el 2,5 %, enlloc del 4 %.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar sol·licitar a BASE-Gestió d'Ingressos de la Diputació, una bestreta extraordinària per 40.000 € (es pot demanar fins 57.000 €), a retornar/amortitzar abans del 31-12-13. Si a la data de fi d'exercici no ha estat amortitzat la totalitat del deute, es faculta a BASE, per compensar qualsevol transferència a favor de l'Ajuntament fins saldar la totalitat del deute.

El secretari manifesta que la Generalitat i Administració de l'Estat endeuten a l'Ajuntament 302.675,96 € en concepte de subvencions impagades. La Generalitat ha de pagar el FNCM de l'any 2012. L'any anterior, la Diputació va avançar gràcies a un conveni el FNCM de l'any 2011 a tots els ajuntaments.

- Es dona compte d'informe d'interventor de seguiment del pla ajustat en préstec concertat per l'Ajuntament per pagar factures endarrerides i de l'aplicació de les mesures que en el seu moment es van acordar (destinar 50 % del pla Pam a despesa corrent, i adequació salari original de 2 persones del servei neteja), excepte la seua amortització anticipada quan es rebés la subvenció del pla Feder per l'obra de la bassa.

El secretari a preguntes del regidor Segura (CIU) manifesta que aquesta subvenció del pla Feder, de 100.000 €, ja s'ha cobrat però no s'ha pogut amortitzar anticipadament el préstec amb Banc Sabadell, de 91.608,78 €, com en el seu moment es va acordar, atès l'endarreriment en el pagament de les subvencions per la Generalitat i Administració de l'Estat i les dures condicions a nivell d'amortització anticipada de pòlisses que els ha imposat cada vegada Catalunya Caixa.

- S'ACORDA, per 8 vots a favor (4 PM i 4 CIU) i 1 abstenció (ERC), aprovar adjudicar per contracte menor de serveis la direcció de l'obra 3era etapa de les obres de rehabilitació del celler i moli d'oli del Sindicat Agrícola.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar sotmetre a informació pública, l'expedient per a la desafectació del bé demanial municipal consistent en l'immoble ubicat a c/ Major núm. 4, i que actualment es troba adscrit al servei públic municipal de Centre d'Interpretació de la Batalla de l'Ebre i inscrit a l'inventari municipal de béns.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar moció de suport a la declaració de sobirania del poble de Catalunya i el procés de transició nacional.

Donar compte d'extractes bancaris i relació de factures per pagar

- Despeses: Factures 2012 pendents pagament domiciliades: 17.143,29 €; veïns poble: 65.433,29 €; fora poble: 91.112,90 €. Factures 2013 pendents pagament domiciliades: 2.272,79 €; veïns poble: 1.102,25 €; fora poble: 2.272,79 €.

- Ingressos: Subvencions pendents d'ingressar: 302.675,96 €.

- Saldos bancaris: Caixa de Pensions: 55.000 € (ingrés afectat per projecte futur Cooperativa). Catalunya Caixa: 89.646,60 € (hi ha un ingrés afectat per projecte futur Cooperativa, subvenció DAAM de 113.876 €, subv avançada, -76.204,28 €, certificacions pagades, = 37.671,72 €). Banc Santander: 13.462,58 €.

Informació de l'import préstecs que encara s'han de pagar

Endeutament a llarg termini:

- Catalunya Caixa: Data de constitució, 26-10-10; import de 295.376 €; finalitat, obres d'inversió; amortització anual de 26.852,36 €; termini de 12 anys (30-9-22); falta per amortitzar, 259.555,62 €. Els interessos d'aquest crèdit són subvencionats fins a 6.000 € per la Diputació.

- Préstec ICO amb el Banc Santander: Data de constitució, 15-09-11; objecte, pagar les factures endarrerides del mes de gener al mes d'abril del 2011; import de 37.595,51 €; termini de 3 anys (29-9-14); amortització anual de 14.195,15 €; capital pendent de 23.400,36 €. Aquest préstec no computa a nivell de càrrega financera.

- Préstec ICO amb el Banc Sabadell: Objecte, pagar factures endarrerides pendents de pagament a 31-12-11; Data de constitució, 18-05-12; Import de 91.608,78 €; termini de 10 anys (29-05-22); 2 anys de carència per amortitzar; primera amortització anual (a pagar a partir de 29-8-14) de 5.725,54 €; amortització anual a partir del 2015 de 11.451,08 €; capital pendent de 91.608,78 €. Aquest préstec no computa a nivell de càrrega financera.

Endeutament a curt termini (inferior a un any):

- Pòlissa de tresoreria amb Catalunya Caixa: Data de constitució, 6-7-12; import de 100.000 €; finalitat, desfases de tresoreria; capital pendent de 50.000 €. Encara s'ha de renovar.

- Pòlissa de tresoreria amb Banc Sabadell: Data de constitució, 09-12-12; import de 100.000 €; finalitat, desfases de tresoreria; termini de 12 mesos (9-12-13). Aquesta pòlissa es troba garantitzada amb subvenció del Feder per edifici la Pianola de 131.000 € i hi ha el compromís adoptat en acord de Ple de cancel·lar-la quan es cobri la subvenció del pla Feder.

El secretari dona explicacions respecte al sostre de despesa aprovat en llei establiment pressupostària.

Precs i preguntes

El regidor Pallarés (CIU) manifesta que al mes de desembre es va llogar un tractorista i un tractor. Pregunta si ho podia fer algú de la brigada per estalviar despesa. El regidor Faneca (ERC) respon que es va mirar, però a ningú li anava bé.

El regidor Pallarés pregunta si el problema amb el funcionament de la bomba d'aigua als pous s'ha solucionat. Fa un any i mig que això va. Ell va portar una empresa per arreglar-ho i l'equip de govern no va fer cas al que els hi va dir en el seu informe.

El regidor Vallespi (PM) respon que fa més temps que això va, ells s'ho van trobar quan van entrar a l'Ajuntament. A l'anterior legislatura, la bomba d'aigua encara anava malament i es va ésser incapaç de solucionar. Van acudir al SAM Enginyeria de Diputació per demanar assessorament, els hi van dir que el programa informàtic de la bomba d'aigua està mal programat. Ara, manifesten que estant a punt de solucionar-ho. Val arreglar-ho 800 € i la Diputació ho pagarà. Ja tenen partida al pressupost de 2013. Es troben pendents de l'empresa.

El regidor Pallarés replica que si només es tracta de pagar 800 € que ho arreglin ja i que ho pagui l'Ajuntament. No cal malgastar més aigua i donar mal servei al poble.

L'alcalde respon que segueixen les indicacions i els consells tècnics del SAM Enginyeria de Diputació. És una garantia que ells estiguin darrera i si fins ara no s'ha arreglat és perquè ells no ho tenen a punt amb l'empresa però es confia en solucionar-ho aviat.

El regidor Martínez (PM) manifesta al regidor Pallarés que quan parla que des de l'Ajuntament es dona mal servei, cal que es concreti en quins aspectes i es justifiqui, cal proves.

El regidor Pallarés replica que ell va portar una empresa que només cobrava 1.000 € per arreglar el problema i donava 100 % de garanties.

L'alcalde li replica que l'Ajuntament es guiarà pel que li diguin els enginyers de la Diputació.

El regidor Segura (CIU) diu que només es tracta de parlar les coses entre tots.

S'estableix una discussió repetitiva amb els mateixos arguments.

El regidor Pallarés pregunta per la subvenció Feder demanada el passat Ple per arranjar el camí de Benifallet. L'execució puja 300.000 €. No trobem bé, que es demani una subvenció del 50 % per arranjar aquest camí. No té paraules per qualificar-ho. Creuen que valdria més demanar la subvenció per altres coses o bé arranjar el camí de les escombraries que beneficia a l'Ajuntament i a més gent.

L'alcalde manifesta que aquest punt es va debatre en anterior Ple on el grup de CIU no va assistir. S'ha demanat un 50 % de subvenció al pla Feder. Encara no tenen resposta i no hi ha finançament consolidat i no es farà fins que n'hi hagi.

El regidor Segura manifesta que s'havia d'haver convocat a tots els regidors a una reunió prèvia al Ple.

L'alcalde manifesta que si no es va fer aquesta reunió prèvia va ser degut a la seua falta de disponibilitat de temps en aquelles dates com va explicar en el darrer Ple. Lamenta, el que va passar al darrer Ple, ja que no se'l va escoltar. En aquell moment era el moment de parlar d'això.

ACTA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA 25-2-12

Membres absents: Marc Martínez Aroca (PM) i Laura Vallespi Martí (CIU)

- S'ACORDA, per 4 vots a favor (3 PM i 1 ERC) i 3 abstencions (CIU), aprovar sol·licituds d'actuacions per incloure al pla Puosc 2013-16 i pla Pam de Diputació 2013-16.

Donar compte d'extractes bancaris i relació de factures per pagar

- Despeses: Factures 2012 pendents pagament domiciliades: 40.719,96 €; veïns poble: 13.714,72 €; fora poble: 65.194,27 €. Factures 2013 pendents pagament domiciliades: 1.934,78 €; veïns poble: 7.349,47 €; fora poble: 20.926,15 €.

- Ingressos: Subvencions pendents d'ingressar: 302.675,96 €.

- Saldos bancaris: Caixa de Pensions: 55.000 € (ingrés afectat per projecte futur Cooperativa). Catalunya Caixa: 97.807,61 € (hi ha un ingrés afectat per projecte futur Cooperativa, subvenció DAAM de 113.876 €, subv avançada, -76.204,28 €, certificacions pagades, = 37.671,72 €). Banc Santander: 13.462,58 €.

Informació de l'import préstecs que encara s'han de pagar

El mateix que en l'acta anterior.

Informació d'alcaldia

Informa de les reunions mantingudes respecte a les obres de descontaminació del pantà de Flix amb diferents organismes. El nostre poble treu aigua de pous que es troben relacionats amb el riu, però si durant l'execució de les obres passa algun incident llavors entraran en vigència els plans de protecció civil de cada municipi. Properament hi ha previst parlar del pla de restitució, on s'analitzarà el cas de l'obra de construcció de nova captació al mas de Moteller que es troba adjudicada i que es troba paralitzada ja que l'Agència Catalana de l'Aigua ha d'acabar la tramitació de l'expropiació d'unes finques. En principi, l'obra hauria de començar aviat.

Precs i preguntes

El regidor Segura pregunta al regidor Faneca sobre alguna queixa per part

d'una veïna de que el carrer de Teresa de Flores estava brut al terra.

El regidor Faneca respon que eren restes d'olis. Ara que està sec s'arreglarà per la brigada amb un discos de ferro.

L'alcalde manifesta que els olis proveïen de casa seua, ja que se li va xafar una gerra que no sabia el que tenia dins i pel que es veu estava plena d'oli. Té tota l'entrada de casa plena d'oli. Ha tirat amoníac però no se'n ha sortit. Quan la brigada hagi acabat els treballs, ja els hi passarà la pertinent factura de l'Ajuntament per pagar el cost d'aquests treballs.

ACTA SESSIÓ ORDINÀRIA 4-3-13

- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar provisionalment, pla de protecció civil per a episodis de contaminació accidental del riu Ebre, associats a les tasques de descontaminació de l'embassament de Flix. Aprovar requerir al Ministerio de Medio Ambiente, Delegació del Govern, empresa Aquamed i resta d'organismes competents que les obres de construcció de captació a la zona del mas de Moteller i conduccions associades per a l'abastament del Pinell de Brai, es portin a terme de forma immediata abans de començar les obres de descontaminació del pantà de Flix.
- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 PM i 1 ERC) i 4 vots en contra (CIU), aprovar inicialment el pressupost general per a l'exercici 2013, d'acord amb l'objectiu d'estabilitat pressupostària, la regla de la despesa i l'objectiu del deute públic; plantilla de personal, relació de llocs de treballs, bases d'execució i resta de documents que conformen l'expedient.

Ingressos

	Pressupost de l'entitat
A) Operacions corrents	
1. Impostos directes	156.240,25
2. Impostos indirectes	14.963,05
3. Taxes i altres ingressos	198.985,61
4. Transferències corrents	474.251,10
5. Ingressos patrimonials	25.909,89

B) Operacions de capital

6. Alienació d'inversions reals	408.974,73
---------------------------------	------------

Total Ingressos

1.277.324,63

Despeses

	Pressupost de l'entitat
A) Operacions corrents	
1. Despeses de personal	345.106,94
2. Despeses en béns corrents i serveis	361.400,28
3. Despeses financeres	31.286,59
4. Transferències corrents	27.321,19

B) Operacions de capital

6. Inversions reals	468.673,42
7. Passius financers	43.536,21

Total despeses

1.277.324,63

- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 PM i 1 ERC) i 4 vots en contra (CIU), establir que, amb efectes des del dia 5-03-13, els membres de la corporació que exerceixen el seu càrrec en règim de dedicació parcial percebran les retribucions següents: Període 10 mesos (de 1 de març a 31 de desembre de 2013). Regidor Aleix Faneca, dedicació parcial 50 % durant 10 mesos (5-3-13 a 31-12-13), salari de 729 € bruts de març a setembre, 364 € bruts d'octubre a desembre. Regidor Marc Martínez, dedicació completa 100 % durant 3 mesos, a determinar segons necessitats de l'Ajuntament (per coordinar l'ac-

ció de l'Ajuntament i agents intervinents en la tramitació dels judicis interposats contra l'Ajuntament i ajudar el secretari i advocat en la defensa dels interessos municipals), salari de 729 € bruts/mes.

El regidor Aleix Faneca serà donat d'alta en el règim general de la Seguretat Social i les percepcions corresponents resten subjectes a la retenció de l'IRPF. El regidor Marc Martínez serà donat d'alta a classes passives i Muface, enlloc del règim general de Seguretat Social, atès la seua condició de funcionari.

La percepció d'aquestes retribucions és incompatible amb la percepció de dietes per assistències per la concurrència efectiva a les sessions dels òrgans col·legiats de la corporació però compatible amb la percepció d'indemnitzacions per les despeses efectives ocasionades en l'exercici del seu càrrec.

Els membres de l'Ajuntament que siguin personal de les administracions públiques i dels ens, organismes i empreses d'elles dependents únicament podran percebre retribucions per la seua dedicació parcial a les seues funcions fora de la seua jornada en els seus respectius centres de treball en els termes que estableix la llei.

- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar demanar a Base gestió ingressos de la Diputació una bestreta de 28.000 € a compte dels tributs municipals a recaptar.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar requerir al Dep. de Benestar i Família i tots els partits que tenen representació parlamentària, Delegació del Govern, que es procedeixi a formalitzar conveni per concertar les places del centre de dia.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar moció en defensa dels treballadors de la fàbrica Ercros de Flix.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar, moció contra l'ús de la tècnica Fraking (facturació hidràulica) en l'exploració del subsòl del nostre terme municipal.

Donar compte d'extractes bancaris i relació de factures per pagar

Les mateixes que en l'acta anterior.

Informació de l'import préstecs que encara s'han de pagar

El mateix que en l'acta anterior.

ACTA SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA 24-4-13

Membre absent: Judith March Ferré (CIU)

- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar requerir al Dep. d'Economia i Administració Estat el pagament de subvencions endarrerides en el pagament.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar acceptar subvenció del Dep. d'Educació de 15.600 €, pel finançament de la despesa corrent ocasionada pel funcionament de les places de la llar d'infants pel curs 2011-12.
- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 PM i 1 ERC) i 3 abstencions (CIU), aprovar l'expedient de contractació i plec de clàusules, mitjançant procediment obert, oferta econòmicament més avantatjosa, diversos criteris d'adjudicació, per a la gestió del servei públic de bar del recinte de les piscines municipals, mitjançant la modalitat de concessió, convocant la seua licitació.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar memòria de l'obra Restauració de la Cooperativa, 2a fase, 2a etapa redactada per Incasol, i resta de documents, amb la condició que l'aprovació d'aquesta memòria no suposarà l'aportació de cap quantia econòmica addicional a la ja aportada per l'Ajuntament fins a la data.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar desafectar el bé demanial con-

sistent en l'immoble ubicat a c/ Major 4, actualment adscrit al servei públic municipal de Centre d'Interpretació de la Batalla de l'Ebre, inscrit a l'inventari de béns municipal que consta inscrit al Registre de la Propietat .

- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar conveni de col·laboració entre el Comebe i l'Ajuntament amb la condició de que aquesta cessió està condicionada a la reserva d'ús que fa l'Ajuntament d'utilitzar les instal·lacions cedides per desenvolupar activitats culturals sempre que ho necessiti en les dates que el Comebe tingui tancat el centre.
- S'ACORDA, per unanimitat, aprovar atorgar una bonificació, a Mª Pilar Espinós Borràs, Mª José Vallespi Vallés i Ermelina Feliu Ferré, respecte al pagament de l'ICIO, consistent en només pagar el 2,5 %, enlloc del 4 %.
- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 PM i 1 ERC) i 3 abstencions (CIU), aprovar ratificar Decret 172/2013, de 8-4-13 (Arcillas y Arenas Refractarias Pándols SA i Suministros de Arcilla SA contra acta investigació); Decret 455/2012, de 23-8-12 en que s'efectuen al·legacions per l'Ajuntament al control inicial de l'activitat respecte a la concessió minera Cocurny II presentat per l'empresa Arcillas y Arenas Refractarias Pándols SA; Decret 132/2013, de 12-3-13, en que s'efectuen al·legacions per l'Ajuntament al permís d'investigació miner Quatre Bancals demanat per l'empresa Suministros Arcilla SA.
- S'ACORDA, per 5 vots a favor (4 PM i 1 ERC) i 3 abstencions (CIU), concertar una operació de crèdit, en la modalitat de préstec a curt termini, amb BBVA pel termini d'un any de 50.000 €.

Donar compte d'extractes bancaris i relació de factures per pagar

- Despeses: Factures 2012 pendents pagament domiciliades: 10.286,11 €; veïns poble: 36.884,41 €; fora poble: 51.625,25 €. Factures 2013 pendents pagament domiciliades: 2.900,52 €; veïns poble: 14.149,22 €; fora poble: 33.863,60 €.

- Ingressos: Subvencions pendents d'ingressar: 302.675,96 €.

- Saldos bancaris: Caixa de Pensions: 50.000 € (ingrés afectat per projecte futur Cooperativa). Catalunya Caixa: 15.153,67 € +16.000 € (que encara es poden agafar de la pòlissa) (hi ha un ingrés afectat per projecte futur Cooperativa, subvenció DAAM de 113.876 €, subv avançada, -76.204,28 €, certificacions pagades, = 37.671,72 €). Banc Santander: 25.462,58 €.

informació de l'import préstecs que encara s'han de pagar

El mateix que en l'acta anterior.

Informació d'alcaldia

Informa que fa poc va tenir reunió amb els responsables d'Aquamed per parlar de l'obra del Mas de Moteller. Aquesta obra li van dir que va endavant sense cap problema. El procediment de descontaminació de l'embassament va començar fa dues setmanes. Properament té prevista una reunió amb el director de l'Agència Catalana de l'Aigua per parlar de com està el tema de l'obra del Mas de Moteller i el retard que hi ha en les expropiacions.

Informa de que té previst una reunió amb responsables del DAAM i Mines de la Generalitat per tractar els endarreriments en el cobrament de subvenció del DAAM i de l'obra del gas.

Informa de les gestions fetes pel cobrament de la subvenció d'escoles bressol i FNCM, que a dates d'avui ja haurien d'estar cobrades.

Informa que el cap de setmana un estudiant de la URV ha estat al municipi estudiant l'urbanisme local. Al mes juny els presentaran propostes de façanes urbanes del municipi.

Informa de que s'està a l'espera de la presentació de nova normativa urbanística sobre zones no urbanitzables, rústec, per donar resposta a gent afectada.

Precs i preguntes

El regidor Vallespi manifesta que en el Ple de 4-3-13, el regidor Segura va mentir, va dir que el 27-2-13 es va fer una reunió de treball i el Ple es va convocar el mateix dia. Això no era cert, tal com es deia a l'acta del

Ple, tots els regidors van acordar fer la reunió el dia 26, a fi de que pogués assistir la regidora Laura. Demana que rectifiqui.

El regidor Segura replica que ell no rectifica res, es parla d'un Ple passat, i que es vagi a mirar la convocatòria del Ple. El dia que es van trobar per parlar tenia el registre de sortida de la convocatòria. Ara no se'n recorda si es van trobar dimarts o dimecres.

El regidor Martínez dona resposta respecte el darrer Ple sobre al que li va costar a l'Ajuntament el seu sou de 4 mesos durant el 2012.

El regidor Segura manifesta que el seu grup celebra la celeritat en que s'han presentat els comptes dels sous. Demanen que en el proper Ple es presentin els comptes de la fira de l'any passat.

El regidor Martínez es compromet a presentar-los en el proper Ple. Ara ja s'ha acabat de pagar les factures.

El regidor Segura manifesta, pel que fa al cobrament de sous pels regidors, segons consulta feta amb el secretari municipal, encara ha de sortir enguany la convocatòria de subvencions i aquí ja es cobra sous per un regidor, i aquesta convocatòria no està prevista que surti fins que s'aprovi el pressupost de la Generalitat. Malgrat, que de paraula, s'hagi dit des de Governació que es subvencionarà des del mes de gener, però no hi ha res encara per escrit.

El regidor Segura manifesta que el secretari municipal ha sigut molt hàbil buscant informació d'empreses. Li demanaria que busqui informació de totes les empreses que tenen tractes amb l'Ajuntament i es compren subministres...

Com molt bé sap el secretari, si no es té més d'un 10 % de les accions no es té obligació d'abstenció. Així al menys li va dir a ell, en el seu moment, un advocat, quan es va assessorar. Que miri el secretari les accions que té la muller del regidor Segura i veurà el % que té, que no passa aquesta quantia i que no li impedeix pronunciar-se en aquest Ple.

El secretari manifesta al regidor Segura que vol deixar clar que ell no ha anat a buscar cap informació al registre mercantil respecte a la muller del sr.

Segura o bé de l'empresa Pándols. L'equip de govern té un bufet d'advocats que són qui s'encarreguen d'aquestes qüestions a més dels regidors de l'equip de govern. Ell té altres feines que ocupar-se d'això. Personalment, considera, segons el seu parer professional, que el sr. Segura s'hauria d'haver abtingut, ja que el 10 % esmentat fa referència a supòsits en que es contracti per part d'aquesta empresa amb l'Ajuntament, cosa que no succeeix en aquest cas, ja que en els acords plenaris passats, es tractava de votar sobre la compareixença de l'Ajuntament en uns recursos contenciosos administratius interposats contra l'Ajuntament per aquesta empresa, contra la rectificació d'inventari municipal, denegació de descatalogació d'un bé municipal, aprovar uns criteris per fer la restauració, etc. Per tant, no es troben davant casos de contractació.

El regidor Sr. Martínez manifesta que davant una llei, hi pot haver diferents interpretacions. Però segons els seus advocats, s'hauria d'haver abtingut. En qüestions legals, el Sr. Segura faci el que hagi de fer. Però millor no temptar la sort. I a banda de la legalitat, hi ha l'ètica. Aquí hi ha un mandat democràtic molt clar, el 70 % del poble no vol l'abocador i el Sr Segura sempre ha actuat contra aquesta majoria. Ètica significa, entre altres coses, poder mirar a la cara a la gent. Respecte a l'aprovació en sessió plenària de la declaració de lesivitat del conveni, sigui obligatòria o no la seua abstenció i no deliberació en l'assumpte, per raons ètiques se n'hauria d'haver apartat. El regidor Segura pregunta si això, és una amenaça.

El regidor Martínez li replica que faci ell això d'anar al registre mercantil a buscar informació de les empreses que contracten amb l'Ajuntament.

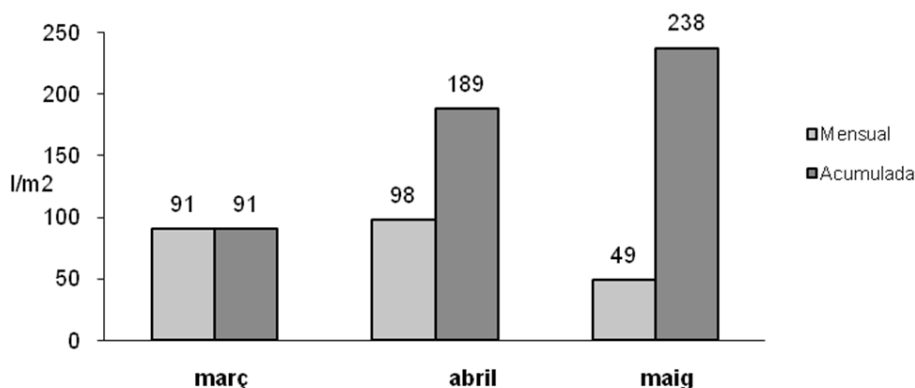
El regidor Segura li replica que això, ho fan ells amb el 1,80 € que cobren i els ho expliquen al Ple.

A continuació s'estableix una discussió amb arguments reiteratius entre els regidors Martínez i Segura.

L'alcalde manifesta que respecte a la convocatòria de subvencions de càrrecs electes al no aprovar-se el pressupost no s'ha publicat la convocatòria aquesta ni cap altra de subvencions, però verbalment s'ha dit des del Dep. de Governació que segur que surt quan s'aprovi el pressupost i a més amb efectes retroactius, des del mes de gener.

EL TEMPS

Precipitacions març-abril-maig 2013

REGISTRE DE TEMPERATURES I PLUVIOMETRIA DEL TRIMESTRE MARÇ-ABRIL-MAIG DE 2013

AGUSTÍ COLELL MARTÍNEZ

En la taula següent s'expressen les temperatures màximes, mínimes i mitjanes dels mesos de març, abril i maig de 2013. En el gràfic de barres les precipitacions dels mateixos mesos.

	Març		Abril		Maig	
dia	29	13	18	28	7	25
màxima / mínima	23.1	3.9	28.9	5.3	28.9	8.5
temperatura mitjana	13.1		15.7		17.2	

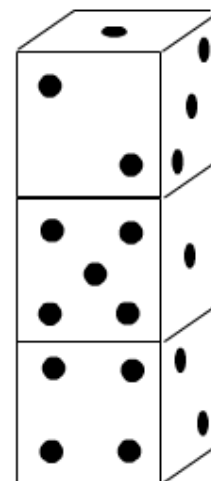
AGUSTÍ COLELL MARTÍNEZ

1 COM A LA REVISTA 65, ES TRACTA D'ENDEVINAR UN NÚMERO DE QUATRE XIFRES DIFERENTS, INCLOENT EL 0 A L'INICI. SI LA XIFRA ESTÀ EN EL LLOC ADIENT ES MARCA COM A MORT (UN * PER CADA MORT). SI NO ÉS AL LLOC QUE LI CORRESPON ES DIU FERIT (UN X PER CADA FERIT).

Número	Morts	Ferits
1234	*	
5678		X
1245		
1260		X
5048	*	X

2 DISPOSO DE VI PRIORAT DE 6 EUROS EL LITRE, I VI TERRA ALTA DE 7 EUROS EL LITRE. QUANTS LITRES HE D'AGAFAR DE CADA SI VULL OBTENIR 100 LITRES DE MESCLA QUE RESULTI A 6'70 EUROS EL LITRE?

3 POSA TRES DAUS UN DAMUNT DE L'ALTRE (A LA FIGURA ADJUNTA ES POT VEURE UNA MANERA DE POSAR-LOS). CÒM ES POT CALCULAR LA SUMA DELS PUNTS DE LES CARES QUE NO ES PODEN VEURE, ÉS A DIR, LA CARA DE SOTA DEL TOT, I LES CARES QUE ES TOQUEN CADA DOS DAUS?

4 INTENTA RESOLDRE ELS DOS SUDOKUS SEGUENTS. EL SEGON COSTA UNA MICA MÉS DE RESOLDRE.

2	3		8				1	
	9	7		3	1			8
8							6	3
	8	5				1	7	9
4	7						5	2
				9				
			4	2				
				5	3		2	
5	2		6	8				

			4	6				
1	6	3			9		8	
	7			2				9
		8					5	2
	2		7	6	4			
5							7	8
		6				3		
		4			5			1

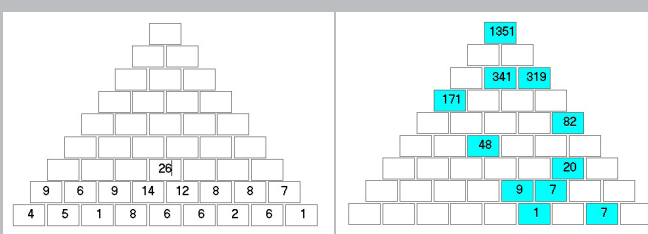
Solucions als passatemps de la revista 67

1 Les operacions són: $78 - (36 + 48 - 13) = 7$

78	
36	
13	48
71	
	7

2 La persona rossa és un home (Home1) que no és Rubio, ni pot ser Rubio per ser ell mateix ros, per tant ha de dir-se Castaño. Si la persona que diu "És veritat" fos la senyora llavors es diria Blanco, per tant el cabell seria castany, que contradiu la darrera asseveració, per tant en Blanco ha de ser el segon home (Home2) i ha de tenir el cabell castany. La senyora tindrà el cabell blanc i es dirà Rubio.

3 Número 79362
Completa les caselles dels triangles numèrics de sota. Cada casella és la suma de les dos de sota. En el segon triangle has de deduir els valors sumant o restant, segons convingui.

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament del Pinell	977 426 231	Punt d'informació juvenil	977 420 614
Metge del Pinell	977 426 329	Estació d'autobusos Gandesa	977 420 910
Generalitat de Catalunya Deleg. Territorial del Govern	977 441 234	RENFE Móra la Nova	977 400 349
Ambulàncies Gandesa	977 420 697	Avaries Telèfon	1002
Urgències	977 420 036	Avaries llum	977 440 032
Creu Roja Batea	977 420 965	Mossos d'Esquadra	088
CAP Gandesa Ambulatori	977 421 245	Bombers Urgències	977 420 080
Ambulatori Tortosa	977 500 333	Bombers Consultes	977 420 885
Hospital Verge de la Cinta	977 519 100	Farmàcia Pinell	977 426 076
Hospital de la Santa Creu	977 500 533	Hospital Móra d'Ebre	977 401 811 977 401 863
Quinta Aliança	977 501 344	CEIP Cèsar Martinell	977 426 216
Consell Comarcal de la Terra Alta	977 420 018	Serveis funeraris Mena	977 178 376
DARP Gandesa	977 420 146	Funerària comarcal Móra d'Ebre	977 403 112

FARMÀCIES DE GUARDIA

SETMANA	JULIOL	AGOST	SETEMBRE
PRIMERA	La Fatarella	Corbera	La Fatarella
SEGONA	Horta	Batea	Batea
TERCERA	Pinell	Bot	Vilalba
QUARTA	Gandesa	Gandesa	Gandesa
QUINTA	Corbera	Horta	Pinell

CAPS DE SETMANA: Móra d'Ebre. Les farmàcies de guàrdia mantenen els torns setmanals. Gandesa està oberta tots els dissabtes de 10h fins a 20h.

Telèfons: Arnes 977 435 389 / Batea 977 430 263 / Bot 977 428 200 / Caseres 977 431 859 / Corbera 977 420 465 / La Fatarella 977 413 417 / Gandesa 977 420 069 / Horta 977 435 023 / El Pinell 977 426 076

TRENS

RENFE www.renfe.es | 902 240 202

Móra la Nova	Tarragona	Sants	Tren
6.41 *	7.47	9.05	RE
8.27	9.25	10.35	RE
12.15	13.24	14.35	RE
14.37	15.57	17.05	RE
17.54	18.57	20.09	RE
19.27	20.28	21.36	RE

* Els diumenges circula des de Reus
** No circula els diumenges
*** Només circula els diumenges

Tortosa	Tarragona	Sants	Tren
6.15 **	7.19	8.35	RE
7.48	8.54	10.05	RE
9.18	10.31	11.35	RE
10.45	11.56	13.05	R
13.24	14.26	15.35	CE
15.54	16.57	18.05	CE
17.25	18.29	19.35	CE
18.03***	19.11	20.35	R
18.50	19.55	21.05	RE
19.12***	20.38	21.40	R
19.36	20.58	22.08	RE

AUTOBUSUSOS

Els autobusos dels estudiants del Pinell de l'IES Terra Alta de Gandesa poden ser utilitzats per la gent de la població. Els horaris són: Dl. a dv., sortida del Pinell: 8:40, arribada a Gandesa: 8:55. Divendres, sortida de Gandesa: 14:30, arribada al Pinell: 14:45. Dl., dm. i dj., sortida de Gandesa: 17:30, arribada al Pinell: 17:45 h.

HISPANO IGUALADINA

www.igualadina.com | 977 770 698

Sortides de Gandesa

Destí	de dilluns a divendres	dissabtes	festius
Tarragona	6.30-8.55-12.00-16.25	9.35-16.25	16.55
Reus	6.30-8.55-12.00-16.25	9.35-16.25	16.55
Barcelona	8.55-16.25	9.35-16.25	16.55
Alcanyís	11.25-18.50	12.20-18.50	12.20

Retorn a Gandesa

Destí	de dilluns a divendres	dissabtes	festius
Tarragona	*8.30-9.29-14.00-17.00	10.17	10.00
Reus	8.50-10.05-14.20-17.45	11.15-17.35	11.15
Barcelona	8.15-16.00	9.00-16.00	9.00
Alcanyís	8.00-15.30	8.45-15.30	16.00

*només de dilluns a dijous

Llocs de sortida: Barcelona: Estació d'autobusos de Sants, Tarragona: Estació d'autobusos, Reus: Estació d'autobusos, Alcanyís: Av. d'Aragó, 5, Gandesa: Estació d'autobusos.

HIFE

www.hife.es | 902 119 814 | Sortides des del Pinell de Brai

Sortida	Destí	Arribada	Dies
06.00	Gandesa	06.15	Dl a Dv feiners
06.00	Móra la Nova		Dl a Dv feiners
07.30	Tortosa	08.15	Dl a Ds feiners
07.30	Barcelona	10.40	Dl a Ds feiners
08.10	Gandesa	08.25	Dl a Dv feiners
08.45	Tortosa	09.30	Dl a Dv feiners
08.45	Gandesa	09.00	Dl a Dv feiners
09.05	Gandesa	09.20	diari
09.05	Saragossa	11.45	diari
09.05	Pamplona	15.30	diari
09.05	Burgos	19.15	diari
09.05	Madrid	16.35	Dl a Ds feiners
09.15	Tortosa	10.00	Dl a Dv feiners
13.10	Tortosa	14.25	diari
13.10	Castelló	17.35	diari

Sortida	Destí	Arribada	Dies
13.10	València	18.50	diari
13.45	Gandesa	14.00	Dl a Dv feiners
14.40	Gandesa	15.00	Dl a Dj
15.15	Gandesa	15.30	Dl a Dv feiners
15.40	Gandesa	16.00	Dv lectius
15.45	Tortosa	16.25	Dl a Dv feiners
15.45	Barcelona	20.15	Dl a Dv feiners
17.35	Gandesa	17.45	diari
17.35	Saragossa	20.00	diari
17.35	Pamplona	22.45	diari
17.35	Bilbao	00.30	diari
17.35	Madrid	00.45	diari
18.05	Tortosa	19.00	diari
18.05	Castelló	21.00	diari
18.05	València	22.00	diari

SOLUCIÓ AL QUI ÉS QUI

Festes majors de 1990. Partit de futbol sala entre casades i solteres.

1. José Miguel Serres Amposta, del Catxap
2. Eleuterio Martínez Serres, de Roman
3. Josep Llonch Fons, de la Manola
4. Gerardo Ferré Serres, de la Dolores de Roquetes
5. Francesc Serres Rodríguez, del Pintor
6. Mari Martínez Martí, de Calil
7. Eladia Rodríguez Resino, del Pintor
8. Teresa M. Serres Vallespi, del Surdo
9. Magda Ferré Serrà, de la Simona
10. Noèlia Hernández March, de Maria de la Paca.
11. Loren Vallespi Montagut, de la Laura
12. Geraldin Ferré Serres, de Gerardo
13. M. Fe Altadill Espinós, de Simó

14. Lina Serres Colell de l'Havanero
15. Magda Serres Borrull, de Trapa
16. Tere Alcon Borrull, de l'Alconet
17. Raquel Serres Amposta, del Catxap
18. Lina Ferré Serres, de Gerardo
19. M. Rosa Vinaixa Martínez, de la Monca
20. Lídia Pereira da Silva, de Melich
21. Ester Montagut Borràs, de la Rosó
22. M. Teresa García Guari, de Seco
23. Meri Pellissa Suñé, de J. Ramon

ELECTRICITAT i FONTANERIA
A&B C.B.

INSTAL·LACIONS D'ELECTRICITAT I FONTANERIA
C/ Pilonet, 13 Tel. 977 42 63 38

Peluqueria Unisex
CRIS

C/ Lleida, 26 Tel. 977 42 60 05 - 977 42 60 34
EL PINELL DE BRAI

Reparació i venda d'ordinadors. Servei d'accés a internet.

HelpSystems

Ferran Montagut
Telèfon: 977 457 408
Mòbil: 649 304 857
E-mail: ferran@helpsystems.info
www.helpsystems.info

Xarxes informàtiques. Servei a domicili.

COOPERATIVA
DE CONSUM
SANTA MAGDALENA

C/ Tortosa, 4
Tel. 977 426 086

F A R M À C I A

Laureano
Blanch
Escurriola

C/ Lleida, 3 Tel. 977 42 60 76

OBRES
FAB

CONSTRUCCIONS
EN GENERAL

C/ Santa Magdalena, 18
Tel. 977 42 60 73 620 88 97 14
43594 EL PINELL DE BRAI

Formació · Programació a mida · Pàgines web
Venda d'ordinadors, Reparació...
Fungibles (tònens, tinta, paper...)
Internet, ADSL,...
Disseny Gràfic, Publicitat
Maquetació, Tríptics,...
www.ebresoft.com info@ebresoft.com
Tel/Fax. 977 42 60 25

C/ Forn, 2
Tel. 977 42 61 11
El Pinell de Brai

Taller Mecànic
Eleuterio Serres Amposta
Tel. 977 42 62 15

Peixateria Sònia
Peix fresc i marisc

c/ Sant Domènec, 3
Tel. 977 42 61 86
El Pinell de Brai

GA "TODÓ & SERRES"
GESTORIA ADMINISTRATIVA, S.L.
CORREDORIA D'ASSEGURANCES

Pl. de la Farola, 5 baixos * 43780 GANDESA (Tarragona) * Tel.: 977 42 14 13 * Fax 977 42 14 01
info@assessoris.com * www.assessoris.com

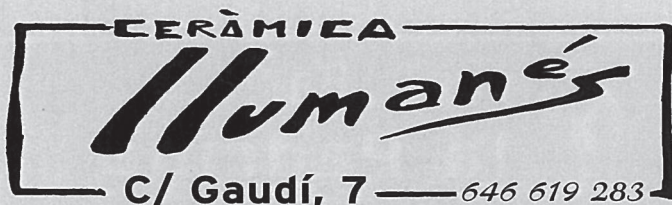
SEBINA
QUEVIURES 2001 S.L.

C/ Costa, 7. Tel. 977 42 62 89
EL PINELL DE BRAI

LA PUÇA

Carrer del Pou de la Neu

FUSTERIA MECÀNICA I MOBLES
JOSEP VALLESPÍ MONTAGUT
C/ Pilonet, 19 Tels. 977 42 60 63 - 977 42 60 98
EL PINELL DE BRAI

carícies d'oli

Cosmètica natural artesana
www.caricies.com
info@caricies.com

PINTURES I DECORACIONS
SERRES

C. del Cos, 5
Tels. 977 42 63 11 - 618 44 02 29
EL PINELL DE BRAI

à ca l'àngel
allotjament rural

C/ Pou de la neu, 16 - 43594 El Pinell de Brai - Tarragona
tel. 977 426157 e-mail: info@calangel.info www.calangel.info

FELIU
Productos Refractarios

MATERIALES DE ALTA CALIDAD
PARA LA INDUSTRIA

Gres Rústico
elpro

Tabica Medallón 25 x 12 / 33 x 12

Cobalto esquina 25 x 25 / 33 x 33

FÁBRICA
Carretera Gandesa, s/n
Tel. 977 42 62 46
Fax 977 42 63 27
EL PINELL DE BRAI
(Tarragona)

OFICINAS Y ALMACÉN
Polig. Ind. El Canal, Nave 10
Ctra. Nac. 340 Valencia-Barcelona
Tel. 964 53 52 50
Fax 964 53 54 30
12540 VILLAREAL
(Castellón)

**Vins naturals,
sense sulfits
afegits**

Laureano Serres Montagut
www.serres.net
laureano@serres.net

tel. **627423040 - 977426356**

**Assessorament
Informàtic
Ordinadors
Xarxes
WEB**

Laureano Serres Montagut
tel. **627423040**

MANUALITATS

Penjols i arracades realitzades per Elvira de Tite, amb càpsules de cafè i altres aplicacions.

SABEU ON ESTÀ?

SECCIÓ EXCURSIONISTA L'OLIVER DE LES ARRACADES

ELEUTERIO MARTINEZ
J. RAMON ALABART

Recorregut per les Petges

Dia: 22 de setembre

Trobada; a la Pista

Hora: 8h.

Cal portar esmorzar

*Descobrirem casetes,
cocons i bancals que la
cremada va deixar al des-
cobert.*

Solució al sabeu on està: El carrer amb els testos de flors del darrer Fatumer es poden veure al carrer de la Palla, davant de ca la Teresa del Borso.

Sabeu on es troba aquesta barana plena de testos florits?

QUI ÉS QUI?

Festes majors de 1990. Partit de futbol sala entre casades i solteres. Foto cedida per M. Teresa Garcia Guari, de Seco